

HOTĂRÂREA CURȚII

din 23 noiembrie 1978¹

Regina

împotriva

Ernest George Thompson, Brian Albert Johnson și Colin Alex Norman Woodiwiss

(cerere pentru pronunțarea unei hotărâri preliminare, introdusă de Court of Appeal
„Criminal Division”)

„Mijloacele de plată și mișcările de capitaluri”

Cauza 7/78

În cauza 7/78,

având ca obiect o cerere adresată Curții, în temeiul articolului 177 din Tratatul CEE de către Court of Appeal (Criminal Division) și care urmărește să obțină, în litigiul pendinte în fața acestei instanțe, între

Regina

și

Ernest George Thompson, Brian Albert Johnson și Colin Alex Norman Woodiwiss

pronunțarea unei hotărâri preliminare privind interpretarea termenului „capitaluri”, în sensul celei de-a doua părți din titlul III capitolul 4 din Tratatul CEE,

CURTEA,

constituită din domnii H. Kutscher, președinte, Mackenzie Stuart, președinte de cameră, A. M. Donner, P. Pescatore, M. Sorensen, A. O'Keefe și G. Bosco, judecători,

avocat general: domnul H. Mayras

grefier: A. Van Houtte

pronunță prezenta

HOTĂRÂRE

În drept

¹ Limba de procedură: engleza.

1. Întrucât, prin ordonanța din 15 decembrie 1977, primită la Curte la 16 ianuarie 1978, Court of Appeal of England and Wales (Criminal Division) a adresat acestei instituții, în temeiul articolului 177 din Tratatul CEE, mai multe întrebări referitoare la interpretarea articolelor 30 - 37 și a articolelor 67 - 73 din tratat;
2. aceste întrebări au fost adresate în cadrul apelului introdus într-o acțiune penală de trei resortisanți britanici (denumiți în continuare „apelanți”) care au fost declarați vinovați de către Crown Court din Canterbury de faptul că au încălcat în mod conștient și fraudulos interdicția referitoare la importul de monede din aur în Regatul Unit și pe cea referitoare la exportul de monede din aliaj de argint din Regatul Unit bătute înainte de 1947;
3. importul de monede din aur în Regatul Unit este interzis în temeiul Import of Goods (Control) Order, 1954, adoptat de Board of Trade în exercitarea competențelor conferite acestuia prin Import, Export and Customs Powers (Defence) Act 1939;
4. în temeiul unei Open General Licence (licență globală de import) acordată de Secretary of State for Trade and Industry la data de 5 iulie 1973, se autoriza importul tuturor mărfurilor, cu anumite excepții care nu includ monedele din aur, dar întrucât, în virtutea unui amendament intitulat „Amendment N° 10” adus licenței amintite, datat 15 aprilie 1975 și intrat în vigoare la 16 aprilie 1975, monedele din aur erau incluse între mărfurile al căror import era interzis, în lipsa unei licențe acordate de Board of Trade;
5. în temeiul Export of Goods (Control) Order, 1970, emis în exercitarea competențelor conferite prin Actul din 1939 menționat anterior, se interzice, în lipsa unei licențe, exportul din Regatul Unit, de monede din aliaj de argint bătute înainte 1947, mai multe de zece o dată și care, la data exportării lor, nu au mai mult de o sută de ani;
6. exportul unor asemenea monede către un alt stat membru al CEE a fost autorizat de o altă Open General Licence acordată de Secretary of State și datată 20 decembrie 1972, revocată și înlocuită, în ceea ce privește astfel de monede, printr-o altă Open General Licence din data de 25 iunie 1973;
7. această a doua Open General Licence a fost revocată printr-o nouă Open General Licence datată 5 iulie 1974 și intrată în vigoare la 15 iulie 1974, al cărei efect a fost acela de a exclude astfel de monede din autorizația Open General Licence, astfel încât începând din 15 iulie 1974, acestea să nu poată fi exportate decât în temeiul unei licențe;
8. întrucât apelanții au introdus în Regatul Unit, între 24 aprilie 1975 și 30 iunie 1975, 3 400 de krugerranzi sud-africani care proveneau de la firma Agosi din Pforzheim, Republica Federală Germană;
9. mai mult, aceștia au exportat, între 7 august 1974 și 26 mai 1975, pentru aceeași firmă germană, 40,39 tone de monede din aliaj de argint bătute în Regatul Unit înainte de 1947, respectiv monede de six-pence, shillingi, florini și monede de o jumătate de coroană;
10. întrucât persoanele interesate, care au pledat „vinovat” în fața judecătorului de primă instanță, au formulat apel în fața „Court of Appeal (Criminal Division)” unde au susținut că dispozițiile legislației britanice care interzic importurile și exporturile în cauză încalcă articolele 30 și 34 din tratat;
11. articolul 30, astfel cum este completat de articolul 42 din actul de aderare, interzice, începând cu 1 ianuarie 1975 cel târziu, în ceea ce privește Regatul Unit, orice măsură cu efect echivalent unei restricții cantitative la import provenind din alte state membre;

12. articolul 34, astfel cum a fost completat de articolul 42 menționat, interzice, începând cu 1 ianuarie 1975 cel târziu, în ceea ce privește Regatul Unit, orice măsură cu efect echivalent unei restricții cantitative la export către alte state membre;
13. apelanții au susținut, de asemenea, că restricțiile la export și la import conținute de legislația britanică nu pot fi justificate din motive de ordine publică în temeiul articolului 36 din tratat;
14. întrucât, pe de altă parte, guvernul britanic a susținut că monedele importate și cele exportate constituie „capitaluri” în sensul articolelor 67 și următoarelor din tratat și că dispozițiile articolelor 30 și 34 sunt, în consecință, inaplicabile;
15. chiar în cazul în care monedele în cauză sunt considerate mărfuri care intră sub incidența articolelor 30 și următoarelor din tratat, restricțiile la import și la export sunt autorizate în temeiul articolului 36 din tratat, fiind justificate din motive de ordine publică;
16. în ceea ce privește restricțiile la import, interdicția de a importa anumite monede de aur în Regatul Unit au fost adoptate
 - (i) pentru a împiedica pierderile din balanța de plăți și
 - (ii) pentru a împiedica specularea și teaurizarea valorilor neproductive;
17. în ceea ce privește restricțiile la export, interdicția de a exporta monede din aliaj de argint din Regatul Unit, bătute anterior anului 1947, a fost adoptată pentru
 - (i) a garanta că nu se creează penurie de monede curențe destinate utilizării publice,
 - (ii) a garanta că orice profit care rezultă dintr-o oarecare creștere a valorii metalului conținut în monedă este în beneficiul statului membru, mai degrabă decât al unei persoane particulare și
 - (iii) a împiedica distrugerea acestor monede din Regatul Unit în afara jurisdicției sale, distrugere care, în cazul în care intervine interiorul jurisdicției sale, constituie un delict;
18. întrucât, în aceste condiții, Court of Appeal a pus următoarele întrebări :
 1. Este necesar ca monedele următoare, în principiu, să fie considerate „capitaluri” în sensul celei de a doua părți din titlul III capitolul 4 din Tratatul de la Roma:
 - a) monedele de aur cum sunt krugerranzii care sunt produse într-o țară, dar care circulă liber în interiorul unui stat membru;
 - b) monedele de aliaj din argint care au un curs legal într-un stat membru;
 - c) monedele din aliaj de argint dintr-un stat membru care au avut un curs legal în acest stat, dar care, cu toate că nu mai au un curs, sunt, sub formă de monede, protejate de la distrugere în acest stat?
 2. În cazul unui răspuns afirmativ, cantitatea, modul și scopul pentru care aceste monede sunt negociate pot avea ca efect excluderea acestor monede din limitele noțiunii de „capitaluri” menționată în a doua parte din titlul III capitolul 4?
 3. Dispozițiile celei de a doua părți din titlul III capitolul 4 din Tratatul de la Roma se aplică monedelor precum cele menționate mai sus întrucât sunt considerate

„capitaluri”, excluzând astfel aplicarea dispozițiilor din a doua parte din titlul III capitolul 4 din tratat?

4. În cazul în care răspunsurile la toate sau la una dintre întrebările de mai sus sunt de natură să stabilească faptul că obiectele în cauză în această speță intră sub incidența dispozițiilor din a doua parte din titlul I capitolul 2, termenul „ordine publică” menționat la articolul 36 din Tratatul de la Roma trebuie înțeles în sensul că un stat membru poate încerca să justifice restricțiile :
 - a) la importul de monede de aur, pe baza unuia sau a următoarelor două motive:
 - i) pentru a împiedica pierderile din balanța de plăți,
 - ii) pentru a împiedica specularea și teaurizarea valorilor neproductive,
 - b) la exportul propriilor monede din aliaj de argint, pe baza unuia sau tuturor motivelor următoare:
 - i) garantarea faptului că nu se creează penurie de monede curente destinate utilizării publice,
 - ii) garantarea faptului că orice profit care rezultă din orice creștere a valorii metalului conținut în monedă este mai degrabă în beneficiul statului membru decât al unei persoane particulare,
 - iii) împiedicarea distrugerii acestor monede în afara jurisdicției sale, distrugere care, în cazul în care intervine în jurisdicția sa, constituie un delict?
19. întrucât o examinare a întrebărilor puse arată faptul că, și în cazul în care aceste întrebări sunt formulate astfel încât să pună accentul pe clasificarea monedelor în cauză drept „capitaluri”, acestea vor, în realitate, să afle dacă aceste monede au calitatea de mărfuri care intră sub incidența dispozițiilor articolelor 30 - 37 din tratat sau de mijloace de plată care intră sub incidența altor dispoziții;
20. este necesar ca aceste întrebări, înțelese astfel, să fie luate în considerare cadrul sistemului general al tratatului;
21. dintr-o analiză a acestui sistem reiese că este necesar ca regulile referitoare la libera circulație a mărfurilor și, în mod deosebit, articolele 30 și următoarele privind eliminarea restricțiilor cantitative și a oricăror măsuri cu efect echivalent să fie avute în vedere nu doar în raport cu regulile specifice referitoare la transferurile de capitaluri, ci în raport cu toate dispozițiile tratatului referitoare la transferurile monetare, care, într-adevăr, se pot efectua în scopurile cele mai diverse și din care transferurile de capitaluri nu formează decât o categorie distinctă;
22. în cazul în care articolele 67-73 din tratat, privind liberalizarea circulației capitalurilor, au o importanță deosebită în ceea ce privește unul dintre obiectivele enunțate la articolul 3 din tratat, respectiv eliminarea obstacolelor din calea liberei circulații a capitalurilor, dispozițiile articolelor 104-109, care au drept obiect balanța globală de plăți și care, din acest motiv, se referă la totalitatea circulației monetare, trebuie să fie considerate esențiale în privința realizării liberalizării schimburilor de mărfuri, de servicii și de capitaluri, fundamentală pentru realizarea pieței comune;
23. în mod deosebit, articolul 106 prevede că „fiecare stat membru se angajează să autorizeze,

în moneda statului membru în care își are domiciliul creditorul sau beneficiarul, plățile aferente schimburilor de mărfuri, de servicii și de capitaluri, precum și transferurile de capitaluri și de salarii, în măsura în care circulația mărfurilor, serviciilor, capitalurilor și persoanelor este liberă între statele membre în conformitate cu prezentul tratat”;

24. această dispoziție vizează să asigure transferurile monetare necesare atât în privința liberalizării circulației capitalurilor, cât și în privința liberei circulații a mărfurilor, serviciilor și persoanelor;
25. este necesar să se deducă faptul că, în sistemul tratatului, mijloacele de plată nu sunt considerate drept mărfuri care intră sub incidența articolelor 30 - 37 din tratat;
26. întrucât monedele din aliaj de argint care au un curs legal într-un stat membru sunt prin natura lor considerate mijloace de plată și întrucât rezultă că transferul lor nu intră sub incidența dispozițiilor articolelor 30 - 37 din tratat;
27. întrucât, în cazul în care există îndoieli referitoare la întrebarea dacă monedele krugerrand trebuie considerate mijloace de plată legală, se poate totuși constata că, pe piețele monetare ale acelor state membre care admit negocierea lor, aceste monede sunt considerate echivalentul unei monede;
28. este necesar, prin urmare, ca transferul lor să fie clasificat drept transfer monetar, care nu intră sub incidența dispozițiilor articolelor 30 - 37;
29. întrucât având în vedere considerentele de mai sus, nu este necesar să se abordeze problema de a ști în ce condiții transferul acestor două categorii de monede poate fi definit, eventual, fie ca o circulație a capitalurilor, fie ca o plată curentă;
30. întrucât prima întrebare litera (c) se referă la monedele din aliaj din argint ale unui stat membru care au un curs legal în acest stat, dar care, chiar în cazul în care nu au un curs de schimb, sunt, ca monede, protejate împotriva distrugerii;
31. asemenea monede nu pot fi considerate mijloace de plată, în sensul expus mai sus, astfel încât pot fi definite drept mărfuri care intră sub incidența articolelor 30 - 37 din tratat;
32. întrucât este obligația statelor membre să-și bată propria monedă și să o protejeze împotriva distrugerii;
33. rezultă din dosar că, în Regatul Unit, există o interdicție de a topi sau de a distruge monede naționale, chiar în cazul în care acestea nu mai au un curs legal;
34. o interdicție de a exporta astfel de monede, pentru a împiedica ca topirea sau distrugerea să aibă loc într-un alt stat membru, este justificată din motive de ordine publică în sensul articolului 36 din tratat, deoarece ține de protejarea dreptului de a bate monedă considerat, în mod tradițional, ca punând în discuție interesele esențiale ale statului;

Cu privire la cheltuielile de judecată

35. Întrucât cheltuielile efectuate de către guvernul italian, guvernul Regatului Unit și de către Comisia Comunităților Europene, care au prezentat observații Curții, nu pot face obiectul unei rambursări;
36. întrucât procedura are, în raport cu părțile în acțiunea principală, un caracter incidental față de procedura în fața instanței naționale, este de competența acestei instanțe să se pronunțe

cu privire la cheltuielile de judecată.

pentru aceste motive,

CURTEA,

pronunțându-se cu privire la întrebările care i-au fost adresate de Court of Appeal (Criminal Division) prin ordonanța din 15 decembrie 1977, hotărăște:

1. Dispozițiile articolelor 30 - 37 din tratat nu se aplică

a) monedelor din aliaj de argint care au curs legal într-un stat membru,

b) monedelor de aur cum sunt krugerranzii, care sunt produși într-o țară terță, dar care circulă liber în interiorul unui stat membru.

2. Interdicția de a exporta monedele din aliaj de argint ale unui stat membru care, deși au avut un curs legal în statul respectiv, nu mai au un curs, dar a căror topire sau distrugere este interzisă pe teritoriul național, adoptată pentru a împiedica topirea sau distrugerea într-un alt stat membru, se justifică din motive de ordine publică în sensul articolului 36 din tratat.

Kutscher Mackenzie Stuart Donner
Pescatore Sorensen O'Keeffe Bosco

Pronunțată în ședință publică la Luxemburg, 23 noiembrie 1978.

pentru grefier,
grefierul adjunct
J. Pompe

Pentru președinte
Președintele primei camere
J. Mertens de Wilmars